

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK IV.

ŁÓDŹ, PIĄTEK 29 LIPCA 1949 ROKU

Nr 206 (1118)

Obok domów i fabryk - kościoły

odbudowuje Rząd Ludowy i naród w Stolicy

Ta odbudowa - solą w oku papieża

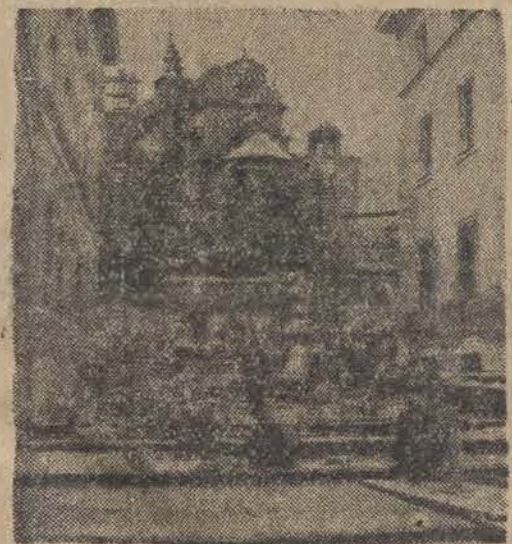
Warszawskie tempo odbudowy stało się już przysłowiowe. Wyrastają jak grzyby po deszczu nowe budynki, rosną wielkie reprezentacyjne gmachy i całe osiedla mieszkaniowe.

Wśród ogromu potrzeb budownictwa mieszkaniowego, socjalnego i użyteczności publicznej zwracają uwagę pokaźne sumy przeznaczone i już wydatkowane na odbudowę świątyni stolicy.

Z samych tylko kredytów Nacz. Konserwatora na odbudowę i zabezpieczenie kościołów przeznaczono jest 20 proc. Niezależnie od tego istnieją poważne kredyty i dotacje Rady Państwa, Warsz. Dyrekcji Odbudowy i Nacz. Rady Odb. Stolicy.

Już wkrótce całkowicie odbudowany zostanie kościół garnizonowy przy ul. Długiej (z kredytów Min. Obrony Narodowej).

Sama tylko blacha miedziana na dach kosztowała 1.564.000 zł.

KOŚCIÓŁ Św. ANNY w WARSZAWIE

W najtrudniejszym, przelomowym roku odbudowy Warszawy — 1948 sama Warszawska Dyr. Odbudowy zleciła wykonanie prac przy odbudowie kościołów na sumę ponad 34 miliony złotych. W ramach tej sumy prowadzono budowę Kate dry św. Jana, przy której zachowane zostały, ocalałe fragmenty murów, kościół Najśw. Marii Panny na Nowym Mieście, św. Marcina przy ul. Piwnej, św. Trójcy św. Jacka, Sakramentek i szereg innych.

Poseł Hutchinson usunięty z Labour Party

Członek parlamentu brytyjskiego Lester Hutchinson, usunięty z szeregów Labour Party, oświadczył, że gdyby go nie usunięto, to najprawdopodobniej „sam wystąpiłby z partii, gdyż być biernym zwolennikiem katastrofalnej polityki rządu jest równoznaczne z udziałem w zbrodniczym spisku bardziej zdrazieckim, niż spisek z 1931 roku”. (Hutchinson ma na myśli porozumienie labourzystów z konserwatystami, które utworowało tym ostatnim drogę do władzy).

Winda-samochód na wieży raszyńskiej

Nowo uruchomiona radiostacja w Raszynie ma swego rodzaju ciekawostkę. Jest nią winda - samochód, czynna na wieży antenowej. Oto na szczyt tego najwyższego w Europie masztu radiowego, o wysokości 335 metrów będzie się można dostać przy pomocy specjalnej windy o nigdzie dotąd niespotykanej konstrukcji. Jest to oryginalny pomysł inż. Baudouin de Courtenay.

Samochód winda na szesnastu gumowych kołach wjeżdża na pionowy maszt bez pomocy lin. Po każdej stronie podwozia umieszczone są cztery pary kół, które obejmują ciasno przebiegające między nimi szyny, po których jedzie auto.

Samochód - winda poruszany jest silnikiem spalnym, umieszczonym w dolnej części kabiny. Porusza się on z szybkością 25 m. na minutę, a w kabynie może mieścić 8 osób i kierowcę.

Według gradacji potrzeb i wartości zabytkowej odbudowywane są kolejno prawie wszystkie kościoły stolicy. Wiele z nich uległo zniszczeniu, gdyby nie natychmiastowa pomoc państwa, która pozwoliła na ich zabezpieczenie i przywrócenie dawnej świetności.

W bieżącym roku WDO, podobnie jak w latach ubiegłych otrzymała duże kredyty na ten cel. Na dalsze prace przy kościele Najśw. Marii Panny przeznaczono kwotę 4.900.000 zł na kościół św. Marcina —

7.700.000 zł na kościół Sakramentek 4 miln. zł itp.

Jest to tylko UŁAMEK OGÓLU SUM PRELIMINOWANYCH PRZEZ PAŃSTWO NA TEN CEL.

Na Placu Trzech Krzyży odbudowany zostanie w najstarszej wersji kościół św. Aleksandra, przy którym prace są już zaawansowane. Dla zaspokojenia potrzeb dosyć dużej parafii, przewiduje się budowę nowego dużego kościoła, na posesji Nr 8, który będzie widoczny z Pragi.

Wykończony będzie wkrótce także kościół św. Krzyża, na który Nacz. Rada Odb. Stolicy wyasygnowała w 1948 r. 9,5 miliona zł.

Warszawie potrzeba mieszkań, brak gmachów dla instytucji publicznych i rządowych, mimo to rząd nie zapomina o budowie kościołów, celem zapewnienia ludności wierzącej swobodnych praktyk religijnych.

Łodzianie pomogli w żniwach!

Dzielnie spisały się organizacje młodzieżowe i Liga Kobiet

Konieczność szybkiego zebrania plonów zmobilizowała szerokie rzesze młodzieży polskiej do okazania pomocy PGR-om oraz małym i średniorolnym chłopom w pracach żniwnych. Obok ZMP-owców do pracy przystąpiły męskie i żeńskie brygady „Służby Polsce” oraz drużyny harcerskie. Pomoc młodzieży w akcji żniwnej spotyka się z dużym uznaniem i wdzięcznością ze strony kierownictwa PGR i ludności wiejskiej.

ZMP-owcy z woj. łódzkiego pomagali w ciągu 5 dni przy żniwach we wsi Nowosolna. Pomoc młodzieży, okazana w okresie najintensywniejszych prac w po-

lu, spotkała się z gorącym podziękowaniem miejscowej ludności.

Junaczki, przebywające na 36 obozach pracy społecznej w całym kraju, okazują znaczną pomoc rolnikom w żniwach i zwożeniu zboża do stodół i magazynów. Dzięki pomocy junaczek w pow. nyskim i opolskim, chłopcy z Burgrabie i Popielowa zdołali w terminie przeprowadzić żniwa. Prowadzone przez junaczki dziecińce, pozwalają kobietom wiejskim na prace w okresie żniw, a dzieci ich znajdują się pod fachową i troskliwą opieką junaczek.

Przez 5 dni pracowali junacy hufca przysposobienia motorowego w Pozna-

Wzorowe duchowieństwo

„Robotniczo-Diela” oraz inne dzienniki bułgarskie omawiają w obszernych komentarzach ostatnią uchwałę Watykanu, grożącą ekskomuniką katolikom, popierającym działalność partii komunistycznych. Dzienniki zapytują, gdzie był Watykan, gdy Mussolini tworzył swój faszystowski reżim we Włoszech, podbił Abisynię, gdy katolik Hitler mordował miliony kobiet i mężczyzn.

Wówczas Watykan był głuchy i niemy, a obecnie, gdy masy pracujące prowadzą walkę przeciwko eksploatacji kapitalistycznej — Watykan wzmacnia swą akcję w obronie klasy wyzyskiwaczy. Opinia publiczna Bułgarii — podkreśla „Robotniczo-Diela” — jest przeciwna nadużyciu w religii w celu ratowania kapitalistów. Dyrektywy Watykanu, mimo usiłowań części kleru, spotykają się ze zdecydowanym sprzeciwem uświadomionej części narodu.

Jednocześnie dzienniki omawiają i stawiają za przykład pozytywny stosunek znakomitej większości kleru bułgarskiego do państwa ludowego. W roku ubiegłym 1.041 duchownych bułgarskich — księży katolickich i popów prawosławnych — wzięło dobrowolny udział w pracach nad wybudowaniem ważnych obiektów gospodarczych. 147 spośród nich zostało odznaczonych jako przodownicy pracy. 353 wykonywało pracę ponad normę.

W bieżącym sezonie letnim w brygadach uczestniczy ponad 2 tysiące duchownych, czyli około 75 proc. Duchowni bułgarscy w większości swej są aktywnymi działaczami Frontu Patriotycznego, zajmując szereg odpowiedzialnych, a często i czołowych stanowisk w tej organizacji. Wielu duchownych bierze czynny udział w ruchu spółdzielczym, a zwłaszcza we wspólnotach rolnych, prowadzi świetlice wiejskie, rozwijając tam działalność w duchu demokracji ludowej.

Jak podkreśla „Robotniczo-Diela”, duchowni bułgarscy dają przykład wzorowego stosunku do państwa ludowego.

Przemysł papierniczy przekroczył plan

Zasłużone gratulacje dla hutników

Na ręce generalnego dyrektora CZPH inż. Borejdy wpłynęła depecha od wicepremiera Hilarego Minca. Wicepremier, podkreślając fakt, że przemysł hutniczy jako pierwszy z wielkich gałęzi gospodarki narodowej wykonał przedterminowo plan 3-letni, składa hutnikom podziękowanie i życzenia dalszych zwycięstw w budowie fundamentów socjalizmu w Polsce.

Depeszę o podobnej treści przesłał również przewodniczący CRZZ gen. Zawadzki, śląc gorące pozdrowienia hutnikom.

Zakłady podległe Centralnemu Związkowi Przemysłu Papierniczego wykonały plan produkcji za 1-sze półrocze br. wg. wartości w 111,5 proc. Plan roczny został wykonany do dnia 30 czerwca br. w 52,4 proc. Najwyższy wskaźnik wykonania planu osiągnięto w dziale produkcji papieru (110,3 proc.).

Wartość produkcji przemysłu papierniczego wzrosła w porównaniu z pierwszym półroczem ub. roku o 30,7 proc.

niu przy zabezpieczeniu zbiorów w Państwowych Gospodarstwach Rolnych.

Czynny udział w akcji żniwnej biorą również junacy hufca przemysłowego 2 w Boruszowicach (pow. Tarnowskie Góry).

Pomoc w żniwach okazują również harcerze, przebywający na obozach społeczno-wypoczynkowych w całym kraju.

Meldunki napływające z terenu świadczą o masowym zgłaszaniu się kobiet do robót polnych. W ub. niedzielę 70 członkin Ligi Kobiet w Łodzi pracowało 500 godzin przy żniwach. Koło LK przy PCH w Łodzi pracowało przez całą ub. niedzielę we wsi Dębolinka. Kobiety zatrudnione w Zarządzie Nieruchomości PGR w Łodzi dały 800 godzin pracy na roli.

Z woj. pomorskiego donoszą, że tamtejsze koła LK organizują wyjazdy na wieś wspólnie ze związkami zawodowymi. Wiejskie organizacje LK pracują w ramach pomocy sąsiedzkiej.

W woj. warszawskim na czoło wysunęła się organizacja LK w pow. ostrołęskim gdzie kobiety pracowały dotąd 12.000 godzin przy żniwach.

Cripps w ofensywie przeciw pracującym

Jak donosi korespondent „Daily Express”, minister Cripps oświadczył przed przedstawicielami rady naczelnej kongresu brytyjskich związków zawodowych, iż za mierza we wrześniu br. wprowadzić w Anglii nowe ograniczenia i że „ograniczenia te będą surowe”.

Korespondent „Daily Worker” przypuszcza, że Cripps zażąda zaostrożenia polityki zamrą żania płac w zamian za nieznaczną niżkę cen niektórych towarów. Zaakceptowanie polityki Crippsa — pisze korespondent — sprzeczne będzie z postulatami brytyjskich związków zawodowych, które rada naczelna postanowiła widocznie zignorować.

PRZYGODY WICKA I WACKA

SZABERSKI: — Coś strasznego, co za czasy! Onegdaj stłukłem lustro, a wczoraj straciłem wazon, dzisiaj zaś potraciłem mnie Gburek... Ojej! Co to za huk? Znów coś! Garnek pękł!...

SZABERSKI: Na honor! Znów garnek pękł! To już trzeci! Co za czasy! Wybitny człowiek nie może wprost egzystować! Garnki pękają, bulki nie chrupią! I gdzie tu jest lepiej?...

SZABERSKI: — Co widzę? Panowie tak na pełnym ogniu pitraszą?
WACEK: — Na pełniuskim!...
SZABERSKI — I garnek nie pęka?
WICEK: — Ani mu się śni!

SZABERSKI: — To nadzwyczajnie! U mnie wciąż garnki pękają!
WICEK: — Bo pan wszystko gdzieś tam po kątach kupuje, a my się me blujemy — tylko w P.D.T.!

Oto skutki zwlekania Tłok przy szczepieniach Uruchomiono dodatkowy punkt zabiegów

Od kwietnia r.b. trwają w Łodzi szczepienia ochronne przeciwko durowi brzuszemu.

Jak to zwykle bywa, nikt nie kwapił się w pierwszym okresie pójść na punkt, by poddać się koniecznym zabiegom.

Zasza więc konieczność przedłużenia szczepień na cały miesiąc lipiec. Ale i w lipcu frekwencja na punktach nie była specjalnie wielka.

Dopiero od kilku dni obserwować się daje masowy ruch na punktach szczepień. Przy ul. i Potrkowskiej 110, 22 Lipca 5 (6-go Sierpnia) i przy ul. Armii Ludowej 28 — od wczesnych godzin rannych tworzą się długie kolejki. Saniarzystki nie mogą podać pracy, którą młast o 10-ej kończą o 12-ej w południe.

W związku z tym władze zdrowia postanowiły z dniem dzisiejszym uruchomić dodatkowy 4-ty punkt szczepienowy przy ul. Kilińskiego 94. (a)

Nie świeże mięso w Starych Gatkach

W ciągu ostatnich dni Komisja Specjalna skierowała do obozu pracy szereg szkodników gospodarczych.

Stanisław Garnys i Kazimierz Radzyń ze wsi Stare Gatki nabyli aż 444 kg. mięsa pochodzącego z nielegalnego uboju które usiłowali sprzedać miejscowej ułudności. Mięso nie nadawało się do spożycia. Garnys powędrował do Milencina na rok, współnik jego na 8 miesięcy.

Franciszek Dolewka, zamieszkały w Łodzi przy ul. Demokratycznej 77 handlował nielegalnie skórami, pochodzącymi z potajemnych garbarni. Posiedzi za to pół roku w obozie pracy.

Taką samą karę wymierzono Marianowi Wieczorkowskiemu z ul. Tuszyńskiej 119, który masowo produkował i sprzedawał trujący bimber. (i)

Rozchmurz czoło!...

Pan Bąbelek jest po raz pierwszy w życiu w „teatrze pcheł”. Zdziwiony sztukami, jakie wyprawiają insekty, pyta „dyrektora”:

— Czy pan sam tresował te stworzenia?
— O, naturalnie! Ale to wcale nie jest łatwe...

— Ale niech pan powie, jak to jest w ogóle możliwe, aby pcheły można czegoś nauczyć?
— Widzi pan, cała rzecz polega na tym, że z pchełami trzeba tak jak z ludźmi — zacząć je uczyć, póki są jeszcze zupełnie małe...

Pewien obywatel, który zgubił portfel, chcąc go odzyskać, daje do dziennika następujące ogłoszenie:

„Człowiek, który wczoraj w biały dzień na ruchliwej ulicy znalazł mój portfel został rozpoznany. Proszę odnieść właścicielowi”. Pocztem następowal adres.

W odpowiedzi na to ogłoszenie, w kilka dni później ukazuje się następujące:

„Rozpoznany człowiek, który znalazł na ulicy portfel, prosi właściciela o odnalezienie szalaczy, celem odebrania zguby”. Przy tym jednak ogłoszeniu adresu nie było...

Po pierwszym przedstawieniu nowej sztuki, gdy zapadła kurtyna, wśród publiczności rozlegały się syki i gwizdania.

— Ach — wzdycha tonem niesprawiedliwie obecnym na premierze autor sztuki — tak trudno jest zgadnąć, czego publiczność właściwie pragnie...

— Ja nie muszę wcale zgadywać — odpowiada dyrektor teatru. — Publiczność pragnie z powrotem pieniędzy za bilety...

Dziatwa wraca zadowolona Na koloniach

Pod opieką wychowawców młodzież robotnicza poprawia się, przywykając do kolektywnego życia

Wracają już do młasta pierwsze grupy młodzieży szkolnej, która wypożyczała na koloniach letnich. Skończył się jeden turnus, zaczyna drugi. Akcja kolonijna nabiera właściwego rozmachu i staje się w pełnym tego słowa znaczeniu — akcją masową. Dość powiedzieć że z samej Łodzi wyjeżdża w r.b. 45 tys. dzieci, co stanowi trzy czwarte ogółu uczących się!

Ogorzałe od słońca i świeżego powietrza twarze mówią najlepiej o tym, że czas upłynął dzieciom i młodzieży przyjemnie. Nastroje są pierwszorzędne. Wrażenia — najlepsze. Ten przebywał w górach, ów w lasach, inny nad morzem, czy nad rzeką. Dzieci mają wiele wdzięczności dla wychowawców i organizatorów. Postarano się bowiem o to, aby było wesoło, aby pożywienie było smaczne, aby nie brakło rozrywek kulturalnych i sportowych.

Z terenu województwa łódzkiego na 1 turnusie miesięcznym bawiło 22 tysiące dzieci, z samej zaś Łodzi — połowa tej

liczby. Młodzież przebywała na wczasach w 127 ośrodkach kolonijnych, rozsiadanych po całym kraju, w województwie krakowskim, olsztyńskim, pomorskim, na Dolnym Śląsku, w woj. łódzkim.

Pięknie było w lasach Spały, w Teofilowie, w górach Świętokrzyskich, w Łowiczu, w Ładku, Łęborku itd. Obozy wypoczynkowe kwatrowały przeważnie w najpiękniejszych podworskich pałacach i willach, które dawniej nie były dostępne dla świata pracy i dzieci robotniczych, stanowiły bowiem własność obszarnika czy kapitalisty.

Łodzianie na trasie W-Z

Co niedziela — specjalne pociągi do Warszawy

Pojutrze tj. w niedzielę wyruszą z Łodzi trzecia z kolei wycieczka na zwiedzenie trasy W-Z. Dwa specjalne pociągi „Orbisu” zawiąza do stolicy 2.500 osób. Ci, którzy mają bilety na godz. 8.02 wyjeżdżają z dworca Fabrycznego, zaś na godz. 8.35 — ze stacji Łódź-Chojny.

Pomysł organizowania tego rodzaju wycieczek okazał się bardzo trafny. Świadczy o tym najlepiej wielka ilość wyjeżdżających. Łodzianie pałają niecierpliwością zobaczenia tej gigantycznej polskiej magistrali, wybudowanej rękoma polskiego robotnika, technika i inżyniera.

Ci, którzy wracają z Warszawy, nie mają słów zachwyty. W podziw wpra-

wili ich nowo-wzniesiona kolumna Zygmunta na jasnym tle odnowionych kamieniczek Krakowskiego Przedmieścia, Rynek Mariensztacki, kościół św. Anny, malownicze trasy zieleni, ruchome schody. Część łodzian zwiedzała trasę W-Z autokarami „Orbisu”, które co dwie godziny stale odchodzą sprzed hotelu „Polonia”.

Chcąc umożliwić jak najszerszym rzeszom zwiedzenie trasy, „Orbis” łódzki postanowił w każdą niedzielę uruchamiać po parze specjalnych pociągów do Warszawy. Instytucje i zakłady pracy, pragnące skorzystać z tej okazji winny składać jak najwcześniej zgłoszenia do biur „Orbisu”. Niezależnie od tego bez ograniczeń sprzedawane również będą bilety indywidualne. (s)

Echa napadu rabunkowego Młodociani bandyci skazani na kary więzienia od 7 do 15 lat

30 marca br. w godzinach wieczornych do mieszkanka Michała Szwajcera przy ul. Fałata 2 weszło 2-ch młodych uzbrojonych osobników i groząc pistoletem, zrabowali 80.000 zł. oraz legalnie posiadany przez Szwajcera rewolwer. Podczas rabunku inni dwaj napastnicy pełnili rolę „czujki” na schodach i ulicy.

Bandyci, zagrożony domownikom wystrzelaniem w wypadku powiadomienia władz, zbiegli.

Gdy Szwajcer zaalarmował komisarjat M.O., wysłani na miejsce wypadku funkcjonariusze natknęli się w pobliżu mieszkanka Szwajcera na zwłoki mężczyzny. Znalaziono przy nim dokument na nazwisko Kazimierza Zielińskiego. Szwajcer stwierdził, że był to jeden z napastników. Sekcja zwłok

ustaliła, że denat sam się przypadkowo postrzelił, w wyniku czego zmarł.

Fakt znalezienia przy zmarłym dokumentu znakomicie ułatwił dalsze dochodzenie. W ręce władz wpadli pozostali napastnicy: Tadeusz Jan Cywiński, Witold Jedynak, Jerzy Łacki i Adam Zięba. Mieli oni po 17-19 lat.

Sprawa młodych bandytów była wczoraj rozpatrywana przez Sąd Okręgowy w trybie postępowania doraźnego. Przewód sądowy w stosunku do Zięby nie dostarczył dowodów, aby brał on udział w napadzie. Pozostałym oskarżonym wina została udowodniona.

Sąd skazał Cywińskiego na 15 lat, Jedynaka — na 10 lat i Łackiego — na 7 lat więzienia. Zięba został niewinnie-ny. (p)

odpocznie
w tym roku
45 tys. dzieci łódzkich

Wyżywienie było znakomite, Cztery razy dziennie dziatwa otrzymywała pożywny posiłek, zawierające do 4 tys. kalorii.

Personel wychowawczy i instruktor-ski składał się głównie z nauczycieli i z młodzieży ZMP i ZAMP-u, ze studentów, którzy wszystkie swe zdolności i cały zapal poświęcali na należyte wychowanie młodocianych wczasowiczów. Główny nacisk kładziono, aby ni komu czas się nie dłużył, aby łączyć piękne z pożytecznym. Zorganizowano mnóstwo pogadanek i wieczorów kulturalno-oświatowych, wycieczek krajoznawczych i zawodów sportowych, które podniosły tętno duchowe i fizyczną naszej dziatwy. Postarano się o to, aby pobyt na kolonii był niejako dalszym ciągiem wychowania szkolnego, aby wpieć w młodzież miłość do kraju ojczystego i zasady życia w kolektywie.

Na drugi turnus, rozpoczynający się za kilka dni wyjeżdża z województwa ponad 20 tys. dzieci. Prócz tego przewiduje się organizację dodatkowego III turnusu (od 15 sierpnia do 7 września r.b.), który obejmie kilka ośrodków.

Ogółem w roku bieżącym z terenu łódzkiego województwa bawić będzie na koloniach 105 tys. dzieci, z samej zaś Łodzi ponad 45 tys. dzieci. Stanowi to do 75 proc. ogólną liczbę uczących się.

Koszt tegorocznej akcji kolonijnej za myka się kwotą 300 milionów zł.

Na wczasy posyłano dzieci i młodzież nie tylko Tow. kolonii i półkolonii, ale i TPD, szkoły, wydziały społeczne przemysłu i ZHP (obozy harcerskie). Akcja była koordynowana przez władze szkolne i Okręgową Radę Zw. Zawodowych

Należy zaznaczyć, że skasowano przejazdy dziatwy pociągami towarowymi. Na kolonie i z kolonii młodzież jedzie wygodnie pociągami osobowymi. Zasiadła na to w pełni, aby stworzyć jej przyjemne i najlepsze warunki wypoczynku! (cis)

Ostatnie dni wystawy
Kretony i jedwab
sprzedaje PDT w swych stoiskach

Wystawa gospodarcza Łodzi w parku helenowskim otwarta będzie jeszcze tylko dziś, jutro i pojutrze.

W dniu dzisiejszym tj. w piątek o godz. 17.30 do 21-ej gra orkiestra Zw. Zaw. Pracowników Spółdzielczych. W tym samym czasie wystąpi zespół świetlicowy PZPB nr. 2. O godz. 21.30 wyświetlany będzie film pod gołym niebem. Wstęp na wszystkie imprezy, jak również na samą wystawę bezpłatny.

PDT skierował do swego stoiska znaczną ilość kretonów i jedwabiu, które będą sprzedawane na miejscu od dnia dzisiejszego. (i)

